

ANEXO 1

CIENCIAS NATURAIS

3º PRIMARIA

CURSO 2021-22

**C.E.I.P. de Cedeira
(Redondela)**

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.	3
2. OBXECTIVOS DA ÁREA.	3
3. CONTRIBUCIÓN DA ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.	5
4. RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.	10
5. CONCRECIÓN CURRICULAR (Obxectivos, Contidos, Criterios de avaliación, Estándares de aprendizaxe, Mínimos esixibles e C. Claves)	12
6. PERFIL COMPETENCIAL (Obx., Contidos, C. avaliación, E. aprendizaxe, M. esixibles, Ponderación, Temporalización, Téc. avaliación e I. avaliación).	18
7. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA.	23
8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.	23
9. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.	23
10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.	24
11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.	24
12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.	24
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.	26
14. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.	26

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A introdución e contextualización pódese consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación desde a páxinas 2 ata a 5.

2. OBXECTIVOS DA ÁREA.

- a) Valorar o patrimonio natural para desenvolver pautas de respecto á natureza.
- b) Realizar unha lectura comprensiva, expresiva e crítica de diferentes tipos de textos relacionados cos contidos da área.
- c) Expresar, de forma oral e escrita, clara e ordenadamente o contido de textos escritos de carácter científico significativos para a área empregando de forma adecuada o vocabulario específico.
- d) Asimilar a importancia do deporte para o benestar persoal e social desenvolvendo hábitos de saúde relacionados coa nutrición, cos órganos dos sentidos, coa hixiene e co coidado do corpo.
- e) Comportarse de acordo cos hábitos de saúde e coidado persoal que se derivan do coñecemento do corpo humano e mostrar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais.
- f) Utilizar criterios de clasificación orientados e relacionados con pautas alimentarias, reprodutivas e morfolóxicas e criterios propios para caracterizar animais da zona.
- g) Identificar as necesidades fundamentais dos seres vivos a partir do coñecemento das funcións vitais.
- h) Clasificar os animais segundo sexan vertebrados ou invertebrados.
- i) Identificar e describir as características xerais dos animais vertebrados e as características específicas dos grupos de peixes, anfibios, réptiles, aves e mamíferos.

- j) Identificar e describir as características xerais dos animais invertebrados e as características específicas dos principais grupos de invertebrados.
- k) Coñecer as distintas relacións que os seres humanos establecemos cos animais, como fontes de alimentos e produtos, como axuda no traballo, como compañía, etc., e desenvolver hábitos de respecto e coidado cara a eles.
- l) Describir as características xerais das plantas, as súas partes e as funcións que desempeña cada unha delas, e clasificar os tipos de plantas segundo os seus talos.
- m) Valorar a importancia das plantas como produtoras de alimentos e como reguladoras dos gases do aire, e desenvolver pautas de respecto cara ás plantas.
- n) Utilizar diferentes fontes de información para a construción de contidos relacionados coa área.
- o) Identificar as propiedades dos materiais dos que están feitos algúns obxectos valorando o papel dos avances tecnolóxicos e inventos na mellora das condicións de vida da nosa sociedade.
- p) Construír algún aparato sinxelo para coñecer as características e as funcións dalgunhas máquinas, recoñecendo a súa importancia nos avances da nosa sociedade.
- q) Identificar os materiais que se poden reciclar aplicando as diferentes regras que existen para a reciclaxe.
- r) Identificar accións que contaminan a auga e o aire, e que prexudican as plantas e os animais, comprendendo a importancia do coidado da natureza, e coñecendo e valorando os espazos protexidos do seu ámbito.
- s) Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información, aprender e compartir coñecementos, e valorar a súa contribución á mellora das condicións de vida.

- t) Mostrar unha actitude participativa e responsable en actividades de grupo.
- u) Analizar e valorar criticamente algunhas manifestacións da intervención humana no medio, e adoptar un comportamento de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do patrimonio natural.
- v) Interpretar, expresar e representar feitos, conceptos e procesos do medio natural mediante códigos numéricos, gráficos, cartográficos e outros.
- w) Planificar e realizar proxectos, dispositivos e aparatos sinxelos cunha finalidade previamente establecida, utilizando o coñecemento das propiedades dalgúns materiais, substancias e obxectos.
- x) Orientar a toma de decisións na súa actividade cotiá integrando a información recollida a través de distintas fontes, explorando posibles solucións e valorando o seu propio proceso de aprendizaxe.

3. CONTRIBUCIÓN DA ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Na área de Ciencias da Natureza incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía**

O desenvolvemento desta competencia nesta área curricular permítenos utilizar elementos e razoamentos matemáticos para resolver problemas que proveñen de situacións cotiás partindo do coñecemento dun mesmo, da natureza e da interacción cos outros. Así mesmo, incorpora a aplicación dalgúns conceptos científicos e técnicos coa posibilidade real de utilizar a actividade matemática en contextos variados aos que se ten que afrontar o propio alumnado.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co ámbito natural de xeito respectuoso.
- Respetar e preservar a vida dos seres vivos do seu ámbito.
- Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible.
- Xerar criterios persoais sobre a visión social da estética do corpo humano fronte ao seu coidado saudable.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Manexar os coñecementos sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar problemas e comprender o que acontece ao noso arredor.

● Comunicación lingüística

A expresión oral e a expresión escrita requiren dun adestramento en cada unha das áreas. De forma sistemática procuraremos adestrar polo menos un descritor en cada unha das unidades didácticas.

Debido ao carácter da área, coa importancia de iniciar os alumnos e as alumnas nesa busca de información e presentarlle ao resto, de realizar simulacións, de iniciarse na actividade científica..., é unha prioridade traballar co alumnado a comprensión ao longo destas unidades que se desenvolven.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Plan lector: gozar coa lectura.
- Expresar oralmente, de xeito ordenado e claro, calquera tipo de información.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta do interlocutor...
- Comprender o sentido dos textos escritos.

- Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.

● Competencia dixital

Ser competente na utilización das tecnoloxías da información e da comunicación como instrumento de traballo intelectual inclúe utilízalas na súa dobre función de transmisoras e xeradoras de información e coñecemento. Desde esta área faise necesario o manexo de ferramentas dixitais para a adquisición de información transformándoa en coñecemento.

Na área de Ciencias da Natureza adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.

● Conciencia e expresións culturais

A través da ciencia, podemos coñecer o mundo no que vivimos, o ámbito que nos rodea e os seus cambios, polo que esta competencia nos pode dar unha visión diferente desde a perspectiva das diferentes manifestacións culturais e a forma de expresión artística. Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
- Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.

● Competencias sociais e cívicas

A área de Ciencias da Natureza pídennos desenvolvemento de actitudes e valores vinculados ao respecto cara a un mesmo e aos demais, cara á natureza, cara ao traballo propio das ciencias e o seu carácter social polo que os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos deseguido:

- Educación en valores: aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto polos distintos ritmos e potencialidades.

● Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Na área de Ciencias da Natureza preténdese iniciar ao alumnado na actividade científica polo que este aspecto se vincula ao desenvolvemento desta competencia. A necesidade de traballar a autonomía persoal, a xestión de grupos de traballo desde un liderado compartido fai que teñamos que fomentar habilidades de emprendemento que alcancen os obxectivos propostos.

Neste caso, os descritores que se van adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Configurar unha visión de futuro realista e ambiciosa.

- Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.

● Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender supón dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser quen de continuar aprendendo de xeito cada vez máis eficaz e autónomo de acordo con aquilo que consideramos. Nesta área vese a necesidade de traballar de forma explícita a confianza nun mesmo para poder traballar cos outros e o gusto por aprender.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Planificar os recursos necesarios e os pasos que se van realizar no proceso de aprendizaxe.
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

4. RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.

Estándares de aprendizaxe	CMCT	CCL	CAA	CSIEE	CSC	CEC	CD
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	X	X	X	X			X
CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	X		X				
CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.	X		X	X			
CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	X		X	X	X		
CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.	X						
CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	X						
CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	X				X		
CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	X						
CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	X						
CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.	X			X	X		

CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	X			X			
CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasificaas con criterio científico.	X	X		X			
CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.	X	X					
CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.	X						
CNB3.2.2. Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	X	X		X			X
CNB4.1.1 Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.	X				X		
CNB4.1.2. Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.	X				X		
CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga en fenómenos naturais e situacións da vida cotián.	X	X					
CNB4.2.2. Realiza experiencias sinxelas para identificar as forzas que fan que os obxectos se movan en situacións reais.	X						
CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias que emprega diariamente con respecto á auga.	X						
CNB4.3.2. Realiza algunhas mesturas de uso doméstico e presenta conclusións dos resultados.	X						
CNB5.1.1. Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento.	X						

CNB5.1.2. Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.	X	X					
CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	X	X			X		
CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	X					X	X

5. CONCRECIÓN CURRICULAR.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	C. Clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA					
b e g h i	B1.1. Realización de proxectos e presentación de resultados. B1.2. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.3. Utilización básica de tratamento de textos para a presentación de traballos.	B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborando con certa autonomía documentación sobre o proceso.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante.	CAA CCL CMCCT CSIEE CD
			CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións.	CAA CMCCT CSIEE
b e h	B1.4. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación, e obter unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno.	CAA CMCCT CSIEE

<p>a b c m</p>	<p>B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Técnicas de estudo e traballo. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p>	<p>B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.</p>	<p>CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo.</p>	<p>CAA CMCT CSC CSIEE</p>
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE					
<p>g k</p>	<p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.</p>	<p>B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.</p>	<p>CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.</p>	<p>CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.</p>	<p>CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais.</p>	<p>CMCCT</p>
<p>a b c d g k m</p>	<p>B2.4. Saúde e enfermidade. B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.6. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... B2.7. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. B2.8. A relación cos demais. Toma de decisións.</p>	<p>B2.2. Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso deseñando protocolos para a súa prevención.</p>	<p>CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.</p>	<p>CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.</p>	<p>CMCCT CSC</p>
			<p>CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.</p>	<p>CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.</p>	<p>CMCCT</p>

	B2.9 A igualdade entre homes e mulleres.				
e h	B2.10. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. B2.11. Pirámide alimentaria. B2.12. Análise de dietas equilibradas.	B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade.	CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	CMCCT
			CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.	CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada.	CMCCT CSC CSIEE
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS					
b g e l i o	B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. B3.3. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. B3.4. Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. B3.5. Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. B3.6. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.	B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais e plantas do seu contorno próximo, recoñecer as súas características principais e buscar información en fontes variadas.	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno.	CMCCT CSIEE
			CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaaas con criterio científico.	CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno.	CMCCT CCL CSIEE
			CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.	CNB3.1.3. Utiliza guías para a clasificación de animais e plantas.	CMCCT CAA
a	B3.7. Observación e comparación	B3.2. Observar e rexistrar de	CNB3.2.1. Coñece as funcións de	CNB3.2.1. Coñece as	CMCCT

b c e h i j l m o	<p>das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible.</p> <p>B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.</p>	<p>forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo, no seu medio ou na aula. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.</p>	<p>relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.</p> <p>CNB3.2.2. Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.</p>	<p>funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo.</p> <p>CNB3.2.2. Rexistra os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.</p>	<p>CMCCT CCL CSIEE CD</p>
	BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
a b c g h	<p>B4.1. Fontes de enerxía. A enerxía e os cambios.</p> <p>B4.2. Intervención da enerxía na vida cotiá.</p> <p>B4.3. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.</p> <p>B4.4. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental.</p> <p>B4.5. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas medioambientais.</p>	<p>B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias dun uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental.</p>	<p>CNB4.1.1 Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.</p>	<p>CNB4.1.1 Coñece algunhas fontes de enerxía.</p>	<p>CMCCT CSC</p>
			<p>CNB4.1.2. Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.</p>	<p>CNB4.1.2. Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.</p>	
b e g h	<p>B4.6. Cambios de estado da auga.</p> <p>B4.7. O ciclo da auga.</p> <p>B4.8. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.</p>	<p>B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de estado da auga e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.</p>	<p>CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga en fenómenos naturais e situacións da vida cotián.</p>	<p>CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga.</p>	<p>CMCCT CCL</p>
			<p>CNB4.2.2. Realiza experiencias sinxelas para identificar as forzas que fan que os obxectos se</p>	<p>CNB4.2.2. Realiza experiencias sinxelas para identificar as forzas que fan</p>	

			movan en situacións reais.	que os obxectos se movan en situacións reais.	
b g h	B4.9. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.	B4.3. Realizar mesturas sinxelas con sustancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno, achegando conclusións sobre os resultados.	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias que emprega diariamente con respecto á auga.	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias.	CMCCT
			CNB4.3.2. Realiza algunhas mesturas de uso doméstico e presenta conclusións dos resultados.	CNB4.3.2. Realiza algunhas mesturas de uso doméstico.	CMCCT
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS					
a b e g	B5.1. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos e máquinas sinxelas (bicicleta, xoguetes, móbiles, tesoiras, roda, manivelas, espremedor, reloxo, pinzas, triturador...).	B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e observar o seu uso na vida cotiá.	CNB5.1.1. Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento.	CNB5.1.1. Coñece obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento.	CMCCT
			CNB5.1.2. Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.	CNB5.1.2. Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.	CMCCT CCL CSC
a b c d e	B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando	B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	CNB5.2.1. Identifica oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	CMCCT CCL CSC

g h j m	estereotipos sexistas. B5.5. Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.	soportes.	CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo.	CMCCT CCEC CD
----------------------------	---	-----------	---	---	---------------------

6. PERFIL COMPETENCIAL.

Este curso, a hora de programar, 201. Que me serviron para elaborar un plan de recuperación co obxectivo de reforzar os elementos curriculares, as competencias e aprendizaxes imprescindibles non traballados o curso pasado.

Tendo en conta os resultados nesta área, decidín reorganizar o temario para comezar cos temas que non se traballaron o curso pasado.

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Ponderación	Temporalización			Técnicas de avaliación	Instrumentos de avaliación
						1º	2º	3º		
b	B1.1.	B1.1.	CNB1.1.1.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante.	5 %	X	X	X	Observación	Rúbrica Lista de control
e	B1.2.	B1.2.	CNB1.1.2.	CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación,	5 %	X	X	X	Observación	Rúbrica

Ceip de Cedeira
Curso 2021-22

g h i	B1.3.	B1.3.		planificación e execución de accións.						Lista de control
b e h	B1.4.	B1.2.	CNB1.2.1.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno.	5 %	X	X	X	Observación	Rúbrica Lista de control
a b c m	B1.5. B1.6. B1.7.	B1.3.	CNB1.3.1.	CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo.	5 %	X	X	X	Observación	Rúbrica Lista de control
g k	B2.1. B2.2. B2.3.	B2.1.	CNB2.1.1.	CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.	5 %	X			Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba obxectiva
			CNB2.1.2.	CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais.	3,33%	X			Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba obxectiva
a b c d g	B2.4. B2.5. B2.6. B2.7 . B2.8. B2.9.	B2.2.	CNB2.2.1	CNB2.2.1. Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	5%	X			Observación	Rúbrica Lista de control

k m									
			CNB2.2.2.	CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	5%	X		Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba obxectiva
e h	B2.10. B2.11. B2.12.	B2.3.	CNB2.3.1.	CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	3,33%	X		Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba obxectiva
			CNB2.3.2.	CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.	3,33%	X		Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba obxectiva
b g e l i o	B3.1. B3.2. B3.3. B3.4. B3.5. B3.6.	B3.1.	CNB3.1.1.	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno.	5%		X	Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita.
			CNB3.1.2.	CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno	5%		X	Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou

Ceip de Cedeira
Curso 2021-22

									escrita
			CNB3.1.3.	CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.	3,33%		X		Análise do traballo
									Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita
a b c e h i j l m o	B3.7. B3.8.	B3.2.	CNB3.2.1.	CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo.	3,33%		X		Análise do traballo
			CNB3.2.2.	CNB3.2.2 .Rexistra os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	3,33%	X		Observación	Rúbrica Lista de control
a c g h	B4.1. B4.2. B4.3. B4.4.	B4.1.	CNB4.1.	CNB4.1. Coñece algunhas fontes de enerxía.	3,33%			X	Análise do traballo
									Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita

Ceip de Cedeira
Curso 2021-22

	B4.5.									
			CNB4.1.2.	CNB4.1.2. Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.	3,33%			X	Observación	Rúbrica Lista de control
b e g h	B4.6. B4.7. B4.8.	B4.2.	CNB4.2.1.	CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga.	3,33%			X	Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita
			CNB4.2.2.	CNB4.2.2. Realiza experiencias sinxelas para identificar as forzas que fan que os obxectos se movan en situacións reais.	3,33%			X	Observación	Rúbrica Lista de control
b g h	B4.9.	B4.3.	CNB4.3.1.	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias.	3,33%			X	Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita
			CNB4.3.2.	CNB4.3.2. Realiza algunhas mesturas de uso doméstico.	3,33%			X	Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita
a b e g	B5.1. B5.2.	B5.1.	CNB5.1.1.	CNB5.1.1. Coñece obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu	3,33%			X	Análise do traballo	Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita

				funcionamento.					
			CNB5.1.2	CNB5.1.2 Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.	3,33%			X	Análise do traballo Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita
a	B5.3.	B5.2.	CNB5.2.1.	CNB5.2.1. Identifica oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	3,33%			X	Análise do traballo Caderno alumno Ficha seguimento Proba oral ou escrita
b	B5.4.								
c	B5.5.								
d									
e									
g									
h									
j									
m									
			CNB5.2.2.	CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo.	3,33%			X	Observación Rúbrica Lista de control

7. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA.

A metodoloxía pódese consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación dende a páxina 10 ata a 12.

8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Os materiais e recursos pódense consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación nas páxinas 12 e 13.

9. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN.

Os aspectos xerais dos criterios de avaliación, cualificación e promoción pódense consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación nas páxinas 13 e 14.

No seguinte cadro aparece detallado o peso que cada un dos aspectos que quero destacar nesta área, terán na nota final da mesma.

Probas obxectivas. Todo tipo de probas, tanto orais como escritas, nas que se controle a consecución dos obxectivos propostos.	50%
Actividades individuais. Valorarase: O caderno, as fichas e os traballos obrigatorios. Inclúe presentación, limpeza, realización regular das actividades e o correcto seguimento das pautas requiridas polo profesor na súa realización.	30%

Esfuerzo, interese e comportamento. Valorarase: o esforzo, o traballo diario, a aptitude e atención durante a clase, ter o material necesario para traballar, a realización das tarefas propostas (durante as sesións e as optativas) e a entrega dos deberes.	20%
--	-----

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Os indicadores de logro pódense consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación nas páxinas 15 e 16.

11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS.

O referente a avaliación inicial pódese consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación nas páxinas 16 e 17.

12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A totalidade das medidas de atención a diversidade que se contemplan pódense consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación dende a páxina 18 ata a 20.

Pero neste apartado farei referencia as medidas que levarei a cabo de forma individualizada cos alumnos que presentan algún tipo de dificultade.

Estas medidas son en forma de adaptación metodolóxica e van destinadas aos alumnos que presentan problemas de aprendizaxe e poderán ser revisadas e modificadas ao longo do curso segundo a evolución dos alumnos.

Materia traballada

- Os contidos e as actividades, adaptaranse a súas necesidades e se é necesario farase unha redución da materia.
- Complementarase a explicación da materia, sempre que sexa posible, con imaxes (vídeos, murais, etc.).

- A materia traballada, que considere que debe ser reforzada, quedará plasmada en distintos tipos de carteis e murais que se pegarán por toda a clase (reforzo visual).
- Para facilitar a asimilación da materia; na aula, na hora de informática e na aula virtual, faranse actividades interactivas.
- Favorecerase unha aprendizaxe significativa e vivencial; mediante experimentos, materiais elaborados por el ou traballos de investigación.
- Entregaránselle os contidos a estudar en forma de esquemas ou mapas conceptuais.

Desenvolvemento das clases

- Proporcionaráselles a máxima atención individualizada posible e animaráselles a preguntar cando teñan algunha dúbida.
- Sempre que o pidan, terán explicacións adicionais.
- Sempre se destacarán os aspectos positivos do seu traballo.
- Os primeiros minutos de cada clase dedicáremoslos a facer un repaso oral da materia traballada en sesións anteriores.
- Potenciarase a parte oral (repaso da materia e resolución de actividades) e visual (utilización da pantalla dixital e carteis explicativos).
- Non se copiarán os enunciados dos exercicios (indícase a páx. e o número do exercicio).
- Parte dos exercicios resolveranse de forma oral.
- Comprobarase sempre que entenderon os exercicios.
- Daráselles máis tempo, se o necesitan, para realizar as tarefas.
- Terase en conta os deberes das outras áreas a hora de poñer traballo para casa.
- No calendario da aula marcaranse as datas de probas e de entrega de traballos.

Controis e probas escritas

- Terán máis tempo de realización.
- Antes de empezar farase unha explicación de cada unha das preguntas, con exemplos se fose necesario.

- Ao longo das probas explicaráselles todas as dúbidas que lles xurdan.
- As notas dos controis se darán individualmente.
- Non se corruxirá en vermello.
- As datas dos controis daranse se cunha semana de antelación como mínimo.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Ver o apartado de Puntos Comúns desta Programación, páxina 20.

14. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICO E PROCESOS DE MELLORA.

Os mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación pódense consultar no apartado de Puntos Comúns desta Programación nas páxinas 20 e 21.

Cedeira, outubro 2020.